

Jak vnímáte současnou ekonomickou krizi a jaká politika by měla vést k řešení?

Pokud budu mluvit o aktuální situaci v Portugalsku, tato nová hospodářská krize jen překryla krizi, která v Portugalsku již dávno probíhala. Naše země si procházela krizí dávno před krachem světových burzovních trhů. Mezi léty 2008 a 2008 byla nezaměstnanost téměř trojnásobná a kupní síla konstantně slábla. Nyní máme šanci pokusit se vyřešit obě krize současně. Ony nezmizí pomocí opatření, která byla přijata a o kterých se mluví. Nejsou to pouze vrcholní lídři, kdo musí odpovědět. Potřebujeme nové priority, novou politiku a nové politické činitele.

Jaké priority pro Portugalsko spatřujete za zásadní pro budoucnost?

Jako navýsost důležité považuji uchránění kupní síly mezd. To není jen otázka legislativy. Pokud nebudou mzdy v Evropě a Americe chráněny, hrozí drastické snížení odbytu, utrpí tím celá světová ekonomika a jako první státy, co vyváží suroviny a také spotřební zboží.

Jak můžeme bránit klesající kupní síle mezd? Udržováním mezd na hodnotě, přesahujícím inflaci a kladením důrazu na radikální stop spekulativním sazbám, vše s ohledem na nejvíce znevýhodněné sociální třídy. Stejně tak bychom měli ochránit pracovní místa. To znamená, že se stát musí vrátit do ekonomiky a investovat do udržení pracovních postů, které definují naši ekonomiku.

Z jakého důvodu mají socio-ekonomické indikátory Portugalska tendenci ke konstantnímu poklesu, a v porovnání s tabulkami ostatních států EU jsou na nejhorší úrovni?

To má dlouhodobé příčiny. Portugalsko nebylo schopno získat z evropských fondů tolik, kolik bylo schopno. Jiní to zvládli rozhodně lépe. Portugalsko založilo svou výrobu především na nízkých mzdách a nárůstech cen. Důvod, proč se státy východní Evropy v budoucnosti eventuelně zotaví ze svých problémů lépe, než naše země, má co dočinění s faktem, že kvalifikace tamějších pracovních sil je větší než kvalifikace těch portugalských. Zde je první rozdíl. Druhý je společný východním zemím: elity žijí z benefitů, které jim poskytuje stát. Máme státy a vlády, které chrání ty, kdo ochranu nepotřebují, zatímco míst, kde by stát intervenovat měl, si nevšímá.

Myslíte si, že Evropská unie plně pochopila, co se v srpnu dělo během gruzínsko-oseťské krize?

Někdo to pochopil více, někdo méně. Mnoho pro-amerických vlád neporozumělo konfliktu v celé jeho celistvosti, neboť neznají historii tamějšího regionu a uvažují pouze v intencích zájmů Severoatlantické aliance. Moskva a Brusel ale potřebují nové pevné přátelské dohody a ne novou studenou válku. Hlavním testem nové americké administrativy bude, zda vytrvá, či ustoupí od plánu „hvězdných válek“, výstavby raketové a radarové základny, plánovaných v Polsku a České republice. Upřímně doufám, že projekt uskutečněn nebude. Politika by měla

akcentovat zájmy obyvatel politického celku, ne zájmy jestřábů a zbrojních koncernů.

Miguel Portas je členem Skupiny konfederace Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice a členem výboru pro jednání se zeměmi **Mashreku**.

Vyšlo na stránkách **Pravda.ru**